

Consultatie-wet-en-regelgeving@nba.nl

Datum	Behandeld door	Ons kenmerk
6 oktober 2021		
Onderwerp		Uw kenmerk

Geacht bestuur,

Graag maken wij van de gelegenheid gebruik om te reageren op de voorgestelde aanpassingen van Standaard 700. Het voorstel is er op gericht om het rapporteren over fraude en continuïteit in de controleverklaring te verplichten. Wij onderschrijven deze doelstelling van harte.

Voor wij de vragen die u in het consultatiedocument stelt beantwoorden, benadrukken wij dat de primaire verantwoordelijkheid voor het verstrekken van informatie over fraude en continuïteit bij de gecontroleerde instelling ligt en niet bij de accountant. Hierom benadrukken wij het belang van verdere initiatieven om deze verantwoordelijkheden explicieter tot uitdrukking te brengen zoals het opnemen van een expliciete 'in control' verklaring in de Corporate Governance Code en het aanpassen van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Voor duurzame kwaliteitsverbetering zijn immers ook concrete initiatieven nodig in andere schakels van de verantwoordingsketen.

1) *Heeft u opmerkingen bij de voorgestelde ingangsdata?*

Naar onze mening geeft de voorgestelde ingangsdatum alle betrokkenen voldoende tijd om zich op de voorgestelde veranderingen voor te bereiden. Wij zijn voorstander om voorafgaande aan de verplichte toepassing met de voorgestelde wijzigingen te gaan proefdraaien op een aantal opdrachten.

2) *Bent u van mening dat voor andere beursgenoteerde ondernemingen (niet-oob's) de verplichte rapportering over fraude ook al over verslagjaar 2021 zou moeten gelden?*

Een dergelijke implementatie vraagt om een tijdige communicatie met stakeholders. Te meer daar een gedeelte van deze ondernemingen een notering in het buitenland heeft. Gezien het tijdstip van de consultatie en de verwachte ingangsdatum van de gewijzigde standaard is deze tijdige communicatie bij een invoering over het verslagjaar 2021 niet meer mogelijk. Het heeft dan ook onze voorkeur de verplichte rapportering over fraude over het verslagjaar 2021 te beperken tot OOB's.

3) *Hoe beoordeelt u de gekozen reikwijdte?*

Wij zijn het eens met de voorgestelde reikwijdte waarbij de rapportering geldt voor alle controles van een volledige set van financiële overzichten voor algemene doeleinden en niet voor controles van financiële overzichten die zijn opgesteld in overeenstemming met stelsel voor bijzondere doeleinden of controles van specifieke elementen, rekeningen of posten van een financieel overzicht.

4) *Bent u het eens met de verplichte rapportering voor niet-wettelijke controles?*

Wat ons betreft zou rapportering voor alle controles van een volledige set financiële overzichten voor algemene doeleinden uitgangspunt moeten zijn. Voor de gebruiker van de controle verklaring zal het immers (veelal) geen verschil maken of de betreffende opdracht al dan niet een wettelijke controle betreft. Dit geldt zeker daar waar het gaat om organisaties gefinancierd en/of bekostigd met publieke /collectieve middelen (zoals bijvoorbeeld zorginstellingen, onderwijsinstellingen en Gemeenschappelijk Regelingen) die niet aangemerkt zijn als wettelijke controles. Het maatschappelijke belang van een transparante rapportage over de wijze waarop op deze risico's is ingespeeld, is ons inziens ook voor deze sectoren groot.

5) *Hoe beoordeelt u de aanpassingen in Standaard 700? Heeft u hierbij specifieke opmerkingen?*

Naast ons antwoord op de gestelde vragen, hebben wij geen specifieke opmerkingen.

6) *Bent u het met de geboden keuzevrijheid eens om de vereiste toelichtingen ofwel op te nemen in de aparte secties Fraude en Continuïteit, ofwel, indien van toepassing, in de verplichte rapportering overeenkomstig Standaard 570, de sectie kernpunten van de controle respectievelijk de paragraaf ter benadrukking van aangelegenheden?*

Wij denken dat de gebruiker van de controleverklaring gebaat is met uniformiteit. Het heeft hierom onze voorkeur, in de gevallen dat er geen sprake is van gerede twijfel over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven en in de sectie kernpunten van de controle niet gerapporteerd wordt over fraude en continuïteit, een aparte sectie controleaanpak continuïteit en een aparte sectie controleaanpak fraude op te nemen en dit niet te integreren in een paragraaf ter benadrukking van aangelegenheden.

7) *Bent u het eens dat indien de accountant geen significante risico's heeft onderkend, dit in de desbetreffende secties als zodanig moet worden toegelicht?*

Doel van de voorgestelde wijzigingen is dat de accountant in de controleverklaring beschrijft hoe hij op het continuïteitsrisico en frauderisico heeft ingespeeld. De accountant zal beschrijven hoe hij op de belangrijkste risico's heeft ingespeeld. De gebruiker van de controleverklaring zal veelal niet begrijpen wanneer iets wel of niet een significant risico is. Het benoemen of hij al dan niet een significant risico heeft onderkend zal derhalve weinig aan waarde toevoegen.

8) *Het benoemen van opmerkingen/bevingen/observaties is in de tekstvoorstellen niet verplicht voorgeschreven. Bent u van mening dat het melden van belangrijke opmerkingen/bevingen/observaties, indien relevant, als vereiste in de Standaard moet worden opgenomen?*

De primaire verantwoordelijkheid voor het verstrekken van informatie over fraude en continuïteit ligt bij de gecontroleerde instelling en niet bij de accountant. Hierom zal de accountant moeten

aandringen op een toelichting door het management waar hij in de controleverklaring naar kan verwijzen. In situaties dat management weigert deze toelichting op te nemen zal de accountant moeten afwegen of in de betreffende situatie het opnemen van opmerkingen/bevindingen/observaties niet strijdig is met de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants en de Wta.

- 9) *Bent u het eens dat bij een oordeelonthouding de accountant de secties fraude en continuïteit niet dient op te nemen (paragraaf 29D)?*

Omdat de accountant niet in staat is voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om daarop zijn oordeel te baseren, kan niet uitgesloten worden dat eventuele niet-gedetecteerde afwijkingen in de financiële overzichten van invloed zijn op de continuïteit of het gevolg zijn van fraude. Hierom dienen bij een oordeelonthouding de secties fraude en continuïteit niet in de controle verklaring opgenomen te worden.

- 10) *Kunt u zich hierin vinden of bent u van mening dat een keuzevrijheid moet worden ingebouwd ten aanzien van de secties waarin de algemene verantwoordelijkheden van management en accountant kunnen worden opgenomen?*

De omvang van de controleverklaring is de laatste jaren toegenomen en zal door de rapportage over fraude en continuïteit nog verder toenemen. Om de aandacht van de gebruiker van de controle verklaring beter te richten om de belangrijkste onderwerpen, stellen wij voor om alle algemene teksten over de controle aanpak, verantwoordelijkheden en beperkingen niet meer in de controleverklaring op te nemen en voor deze algemene teksten altijd te volstaan met een verwijzing naar de website van de NBA.

- 11) *Bent u het eens met de gekozen reikwijdte?*

De relevantie van rapportering in de controleverklaring over het niet naleven van wet- en regelgeving verschilt per sector. In een gereguleerde sector zal de relevantie van deze rapportage door de accountant veelal groter zijn dan in een niet gereguleerde sector. Hierom zijn wij er voorstander van om het rapporteren over het niet naleven van wet- en regelgeving niet verplicht te stellen, maar te beperken tot de situaties waar dit relevant is. Wij zijn het dan ook eens met de gekozen reikwijdte, waarbij op vrijwillige basis hierover gerapporteerd kan worden.

- 12) *Vindt u dat de verplichte rapportering tevens het risico van niet-naleving van wet- en regelgeving (Standaard 250) moet omvatten?*

Zie hiervoor onze reactie op vraag 11.

- 13) *Zijn de aanpassingen in deze Standaard met betrekking tot de rapportering over fraude toepasbaar in uw omgeving? Zo niet, dan graag motiveren en indien mogelijk voorstellen voor aanpassing/verbetering toevoegen.*

De aanpassingen in de Standaard zijn voor ons toepasbaar waarbij wij zoals hiervoor aangeven een groot voorstander zijn om de algemene teksten over de controle aanpak, verantwoordelijkheden en beperkingen niet meer in de controleverklaring op te nemen en voor deze algemene teksten altijd te volstaan met een verwijzing naar de website van de NBA.

- 14) *Bent u het eens met bovenstaande analyse?*

6 oktober 2021

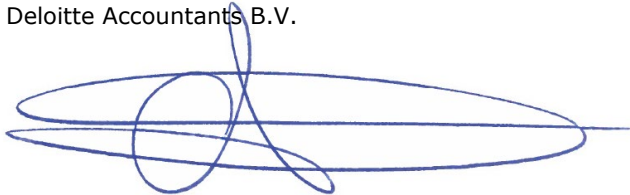
Wij zijn het eens met deze analyse.

- 15) *Zijn de aanpassingen in deze Standaard met betrekking tot de rapportering over continuïteit toepasbaar in uw omgeving? Zo niet, dan graag motiveren en indien mogelijk voorstellen voor aanpassing/verbetering toevoegen.*

De aanpassingen in de Standaard zijn voor ons toepasbaar waarbij wij zoals hiervoor aangeven een groot voorstander zijn om de algemene teksten over de controle aanpak, verantwoordelijkheden en beperkingen niet meer in de controleverklaring op te nemen en voor deze algemene teksten altijd te volstaan met een verwijzing naar de website van de NBA.

Wij hebben uw vragen kort en bondig verwoord. Mocht u naar aanleiding hiervan vragen hebben, aarzel dan vooral niet om contact met ons op te nemen.

Deloitte Accountants B.V.

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

drs. C.H.L.J. Bergmans RA